

den Form, hvorunder alle Tiendeaccorder ere indgaaede, hvorved i Reglen kun Eierens Navn, stundom ikke engang Articulus Nummer er nævnt, og hvor ialtsald enhver Berigtigelse, som vilde være en Følge af senere Sammenlægning eller Udstykning, er overladt til den Privates Raadighed — jeg siger, under flige Forhold vil det være meget vigtigt, at de forberedende Arbejder ere gjorte, og at man kun har med klare og bestemte Størrelser at gjøre. For mulig at afværge Stillelsen af Endringsforflag, som jeg ikke troer vilde finde Thingets Bifald, skal jeg strax henlede den første ærede Talers Opmærksomhed paa, at det umuligt kan være tvivlsomt, hvad der her skal forståes ved Eiendom. Der er jo to meget stærke Betegnelser, nemlig hvad der har sin særskilte Fokium i Pantebogen, og hvad der har sin særskilte Fokium i Matriculen, hvilket aldeles ikke udelukker, at en og samme Eiendom kan være opstaaet ved en Sammenlægning af forskjellige Matriculnummere, der altsaa ere samlede sammen. Forholdet er altsaa utvivlsomt, naar disse samlede Matriculnummere have fælles Gammelskat, men jeg troer, at det i dette Forhold er nok at holde sig til, at Eiendom er det, hvis Eier eller Bruger, for hvem der er givet forskjellige Regler, svarer en særskilt Tiende, og som altsaa i de nuværende Tiendeportegnelser, den nuværende Tiendeopkrævning og Tiendehjælp, fremtræder som en Eenhed. Det kan ikke i mindste Maade være tvivlsomt, og den Maade, hvorpaa Eiendom forøvrigt er defineret, er, som en æret Taler (H. M. Petersen) allerede har gjort opmærksom paa, saa udtømmende, at der ikke i saa Henseende kan opstaae nogen Tvivl. Det Samme gjælder, hvor et nuværende Matriculnummer er opstaaet ved Sammenlægninger, der ere ældre end den nuværende Matricul, thi i saa Tilfælde maa der være gaaet forud for den Tiendehjælp, den Tiendepligt, der nu paahviler denne Eiendom, to Operationer, nemlig for det Første, at der ved den tidligere, den forud for Matriculens Udgivelse foretagne Udstykning er fra draget en Deel af den Tiende, der paahvilede

den tidligere samlede Eiendom, hvilken Deel derpaa er fulgt med Parcelen — det er altsaa et Fradrag — og at der dernæst har fundet en Sammenlægning Sted af den Tiende, som denne Parcel har medført, med den Tiende, som den tidligere Eiendom, hvormed den er sammenlagt, havde; det er altsaa nu een samlet Tiende, ligesom det er en samlet Eiendom, og een Eier har under Eet at svare sine Afgifter deraf. Det, der nu vil opnaaes, er at constatere, hvad der er gaaet forud, og er der skeet nogen Urigtighed, saa maa den berigtiges ved denne Leilighed, eller den bliver evig bestaaende, hvormod det nu ved denne Lov er sikket, at der herefter ikke kan finde nogen Udstykning Sted, uden at der, ligesom der skeer en Deling af Gammelskatten og det nye Hartkorn, ogsaa vil skee en Deling af den den samlede Eiendom paalagte Tiende, saaledes at enhver Parcel faaer det, der paahviler samme. Naar der endelig er spurgt om, hvor Attesten skal faaes, da kan Svaret heller ikke være tvivlsomt, at det nemlig maa være hos den, der fører Pantebogen. Den ærede Taler (P. Petersen) henviste til, at man muligens kunde faae den paa Amtstuen, men jeg maa i den Henseende bemærke, at Amtstuen i og for sig aldeles Intet har at gjøre med denne Operation. Tienden er i sit Væsen en Prioritet, og ligesaa lidt som Amtstuen har at gjøre med de mere løse, mere private Prioriteter, ligesaa lidt kan den faae at gjøre med Tienden, men det er af Pantebogen, at man skal faae Oplysning om begge Dele. Amtstuen vil først komme ind i Sagen, forsaavidt det nogensinde maatte blive paalagt den, hvad ikke er givet, men hvad jeg anseer for rimeligt, at oppebære Præstetienden, for at Staten da af dennes Udbytte kan udbetale de faste Lønninger til Geistligheden, men dette vil jo aabenbart ikke slutte sig til den egentlige Matricul, som er den eneste Protokol, Amtstuen i saa Henseende har, hvormod Amtstuen fra vedkommende Ministerium vil faae meddeelt Rister over de Tiendepligtige, af hvilke den skal opkræve denne Afgift paa samme Maade, som den opkræver Stat.